

## Seznam příloh

**Příloha 1:** Výsledky vlastního dotazníkového šetření - kvótní výběr – studenti (grafy a interpretace)

**Příloha 2:** Rozhovor s dobrovolníkem Lukášem Hájkem, 27. března 2014, Praha (rozhovor)

**Příloha 3:** Část e-mailového newsletteru z 27. listopadu 2012 – doporučení, jak podpořit kandidáta (obrázek)

**Příloha 4:** Část e-mailového newsletteru z 22. ledna 2013 – doporučení, jak podpořit kandidáta (obrázek)

**Příloha 5:** Část e-mailového newsletteru z 24. ledna 2013 – poslední fáze kampaně (obrázek)

**Příloha 6:** Část e-mailového newsletteru s instrukcemi pro podporovatele z 29. listopadu 2012 (obrázek)

**Příloha 7:** Část e-mailového newsletteru s instrukcemi pro podporovatele ze 17. ledna 2013 (obrázek)

**Příloha 8:** Příklad komunikace endorsementu v rámci e-mailového newsletteru z 11. ledna 2013 (obrázek)

**Příloha 9:** Příklad komunikace endorsementu v rámci e-mailového newsletteru z 11. prosince 2012 (obrázek)

**Příloha 10:** Příklad komunikace endorsementu v rámci – vizuál ke koncertu Karel na Hrad (z e-mailového newsletteru ze 4. ledna 2013; obrázek)

**Příloha 11:** Dopis Věry Čáslavské v deníku MF Dnes vydaném v pátek 11. ledna 2013, tedy v den prvního kola voleb. Zdroj: vlastní fotografie deníku MF Dnes vydaného 11. 1. 2013. (obrázek)

## Zdroje příloh:

Vlastní dotazníkové šetření probíhající od 25. března 2014 do 5. dubna 2014 na serveru [www.vyplnto.cz](http://www.vyplnto.cz)

Rozhovor s dobrovolníkem Lukášem Hájkem, 27. 3. 2014, Praha<sup>1</sup>

E-mailové newslettery pro podporovatele a dobrovolníky poskytnuté dobrovolníkem Lukášem Hájkem<sup>2</sup>

MF DNES. Praha: MAFRA. vyd. XXIV/9, 11. 1. 2013. ISSN: 1210-1168.

---

<sup>1</sup> HÁJEK, Lukáš [rozhovor]. 27. 3. 2014a, Praha.

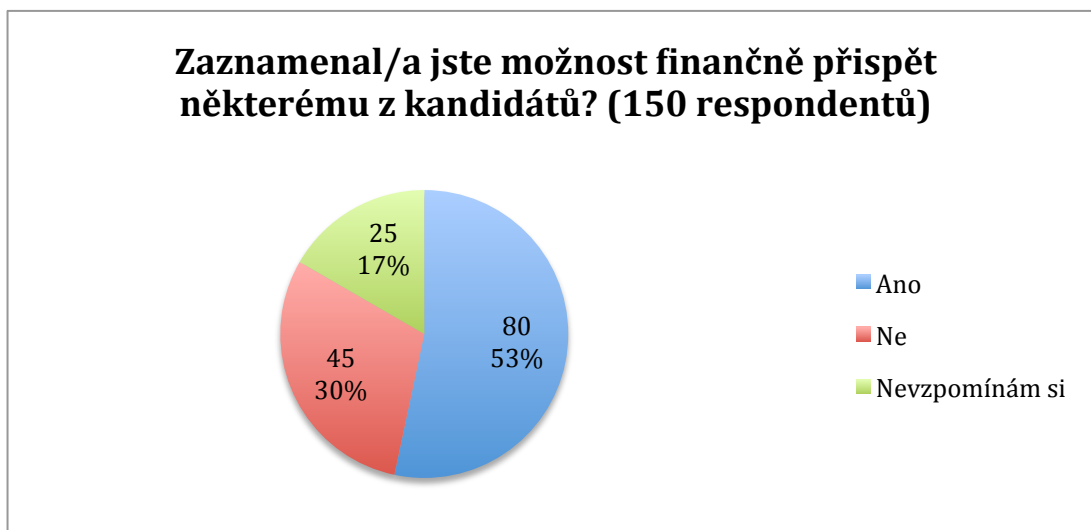
<sup>2</sup> HÁJEK, Lukáš. Emaily z kampaně [elektronická pošta]. Message to: [hajek.lukas@mail.com](mailto:hajek.lukas@mail.com). 28. 3. 2014b 17:42 [cit. 2014-04-05]

## Přílohy

**Příloha 1:** Výsledky vlastního dotazníkového šetření - kvótní výběr – studenti (grafy a interpretace)

### Efektivita fundraisingu

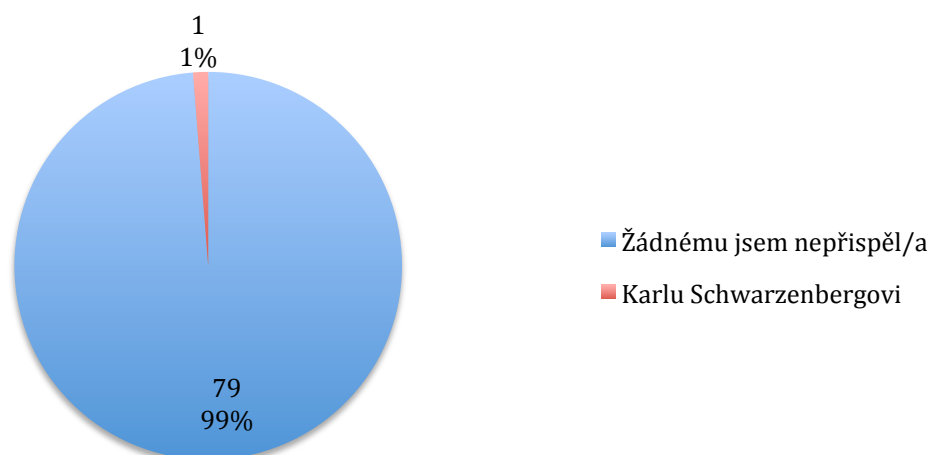
V rámci dotazníku vypracovaného pro tuto práci **53 %** respondentů odpovědělo, že možnost přispět zaznamenalo – dotazník však již dále nezkoumal, kde se respondenti o této možnosti dozvěděli (z důvodu více jak ročního odstupu). Je možné, že se tak stalo i na základě médií, která mimo jiné často řešila finance kandidátů.<sup>3</sup> Či díky trendu posílat některým kandidátům haléřové částky s posměšnými vzkazy.<sup>4</sup> Nicméně z respondentů, kteří o možnosti přispět darem na kampaň slyšeli, uvedl pouze jediný, že poslal částku v hodnotě do 9 Kč. Důvody, proč naprostá většina respondentů, která o možnosti přispět věděla, nepřispěla, se různí. Nejčastějšími jsou ty, že respondenti buď zásadně nepřispívají, nemají dostatek financí či jsou názoru, že politici mají dostatečné prostředky a měli by si kampaň hradit sami. Pouze **10 %** respondentů (z řad studentů) uvedlo, že na příspěvek neměli dostatečné finanční prostředky. Ačkoliv byl výsledek v otázkách fundraisingu poměrně negativní, lze usuzovat, že zde určitý potenciál pro výběr darů na kampaň může existovat, neboť respondenti tuto možnost zcela nezavrhnou.



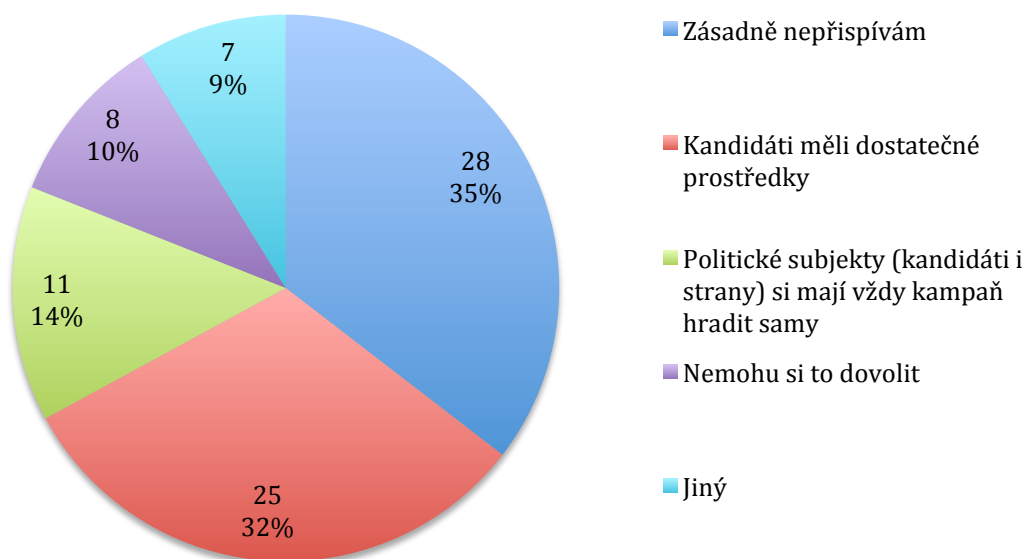
<sup>3</sup> „V rovině PR se o to média postarala více méně sama neb stále informovala o stavech účtu jednotlivých kandidátů a kdo komu přispívá...“ (Vocel, 2014)

<sup>4</sup> LIDOVKY.CZ. Odpůrci posílají haléře na účet Jana Fischera, ten ale poplatky neplatí. In: *Lidovky.cz* [online]. 2. 11. 2012 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: [http://byznys.lidovky.cz/odpurci-posilaji-halere-na-ucet-jana-fischera-ten-ale-poplatky-neplati-1e3-/moje-penize.aspx?c=A121102\\_152224\\_moje-penize\\_mev](http://byznys.lidovky.cz/odpurci-posilaji-halere-na-ucet-jana-fischera-ten-ale-poplatky-neplati-1e3-/moje-penize.aspx?c=A121102_152224_moje-penize_mev)

### Přispěl/a jste libovolný finanční obnos některému z níže jmenovaných prezidentských kandidátů? (80 respondentů)



### Z jakého důvodu jste nepřispěl/a? (79 respondentů)



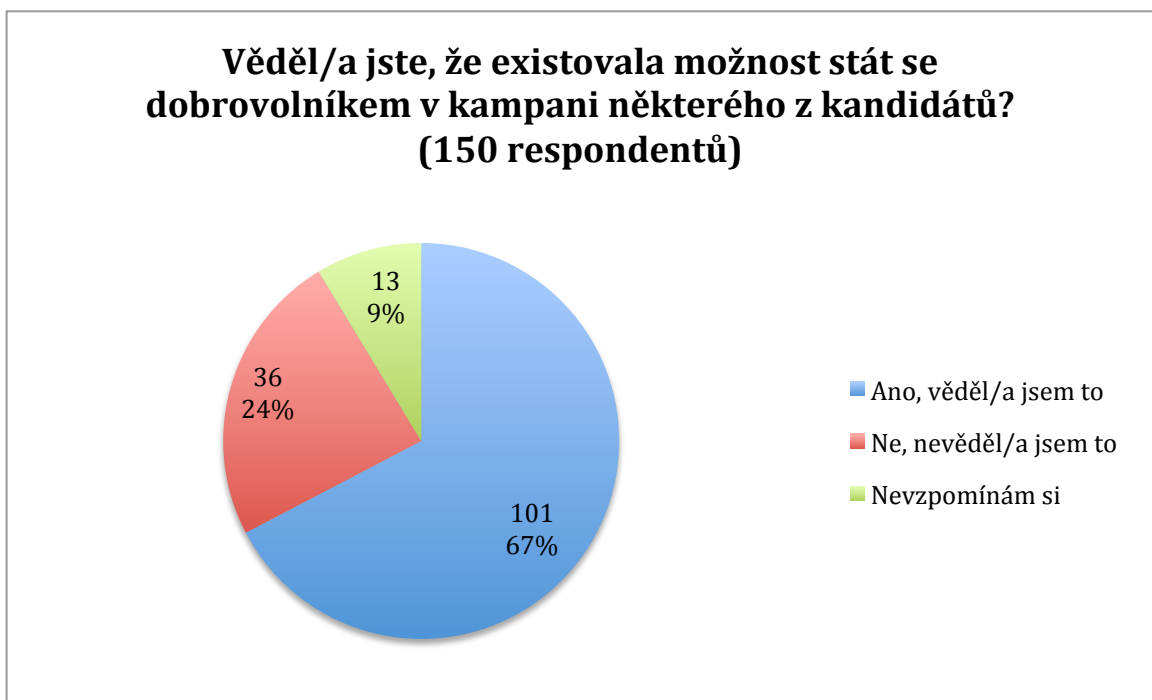
#### Efektivita dobrovolnictví

Téměř 70 % respondentů si vzpomíná, že vědělo o možnosti stát se dobrovolníkem, žádný se jím však nestal. Větší část dala přednost spíše individuální podpoře, předpoklad dotazníku se v tomto případě potvrdil.

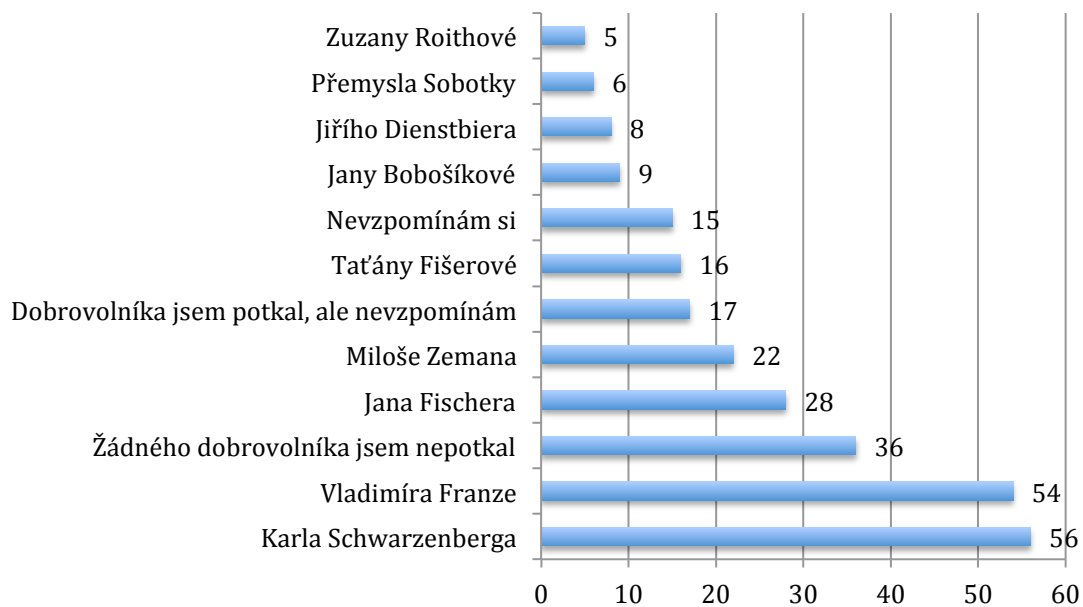
Co se týká samotného vnímání dobrovolníků – přibližně 24 % respondentů si je jistých, že žádného dobrovolníka nepotkalo. Dalších přibližně 21 % respondentů si buď nevzpomíná, jaké dobrovolníky potkali či zda vůbec potkali nějaké. Respondenti si

nejvíce vybavují setkání s Karlem Schwarzenbergem (**37,3 %**) a Vladimírem Franzem (**36 %**). Pokud i samotná přítomnost dobrovolníků působí jako určité pozitivní sdělení, byli v tomto nejúspěšnější právě tito dva kandidáti.

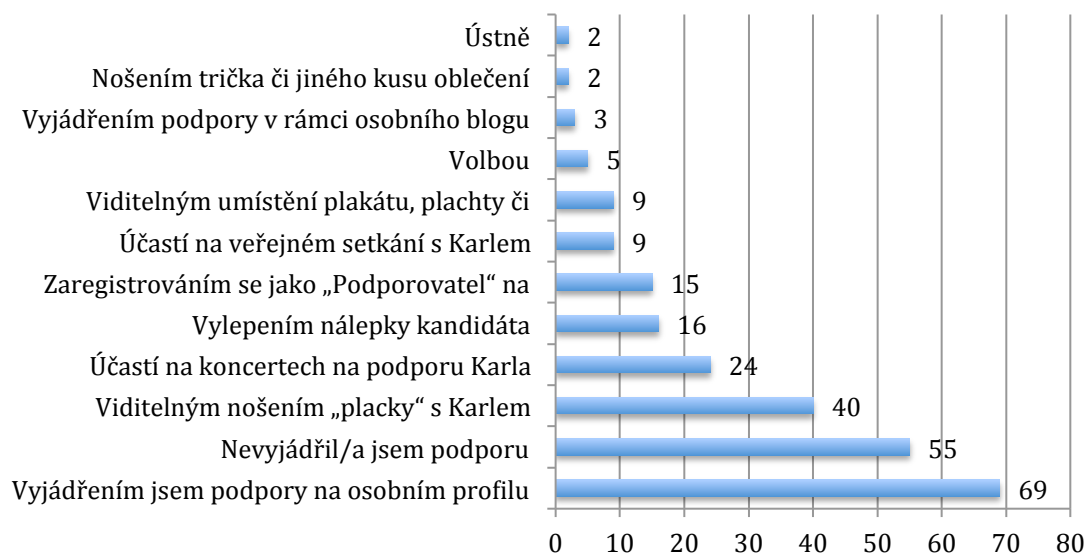
Určitou individuální formou podpořilo kandidáta **60 %** dotazovaných studentů. V tomto případě se předpoklad vyšší míry individuální podpory potvrdil. Zajímavé je, že pouze **10 %** respondentů se zaregistrovalo jako podporovatelé na webových stránkách. Je tedy pravděpodobné, že zde mohly hrát velkou roli jiné komunikační kanály, ku příkladu sociální média. Jako inspirace do budoucna může sloužit fakt, že ačkoliv se nepotvrdila ochota studentů stát se přímo dobrovolníky koordinovanými volebním týmem, mnoho jich podpořilo kandidáta individuálnějšími formami (přehled konkrétních forem podpory v grafu níže).



**Vzpomínáte si, že byste osobně potkal/a dobrovolníky níže uvedených kandidátů? Označte prosím, či dobrovolníky jste potkal/a. (150 respondentů)**



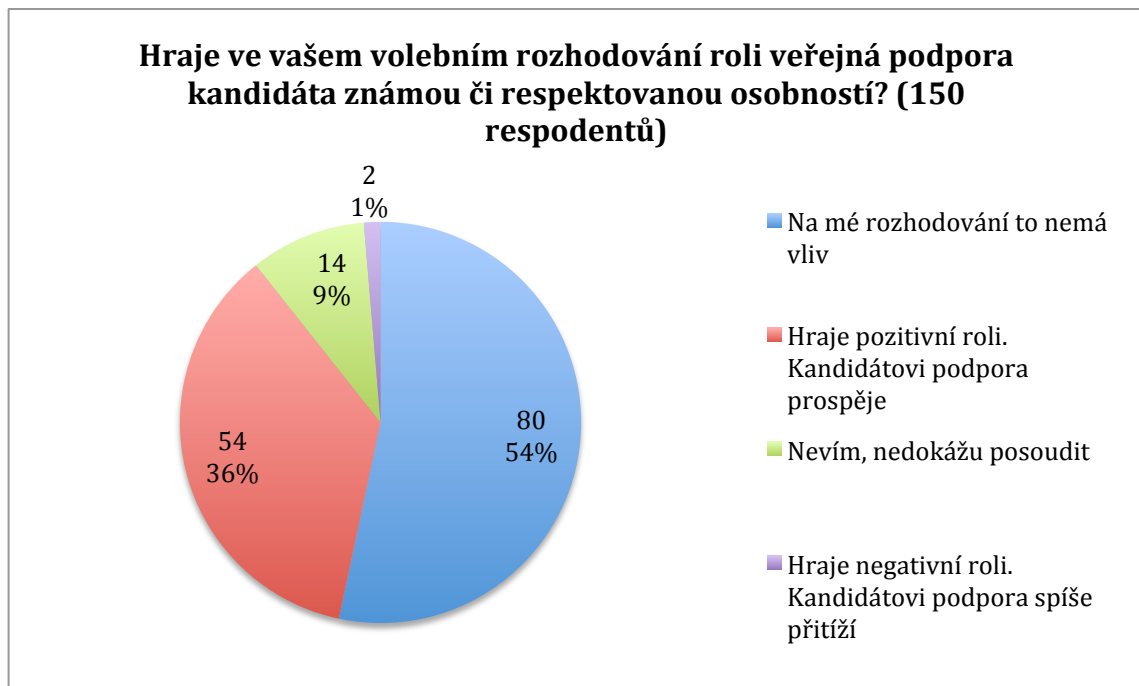
**Podpořil/a jste vy sám Karla Schwarzenberga některým z níže uvedených způsobů? (150 respondentů)**



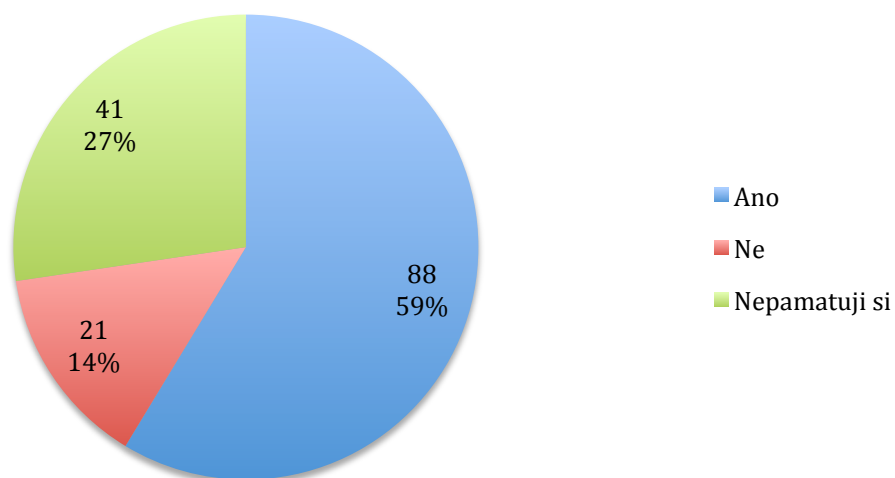
### **Efektivita endorsementu**

V rámci vlastního výzkumu byla respondentům položena otázka, zda se domnívají, že může mít na jejich volební rozhodnutí vliv podpora známých osobností.

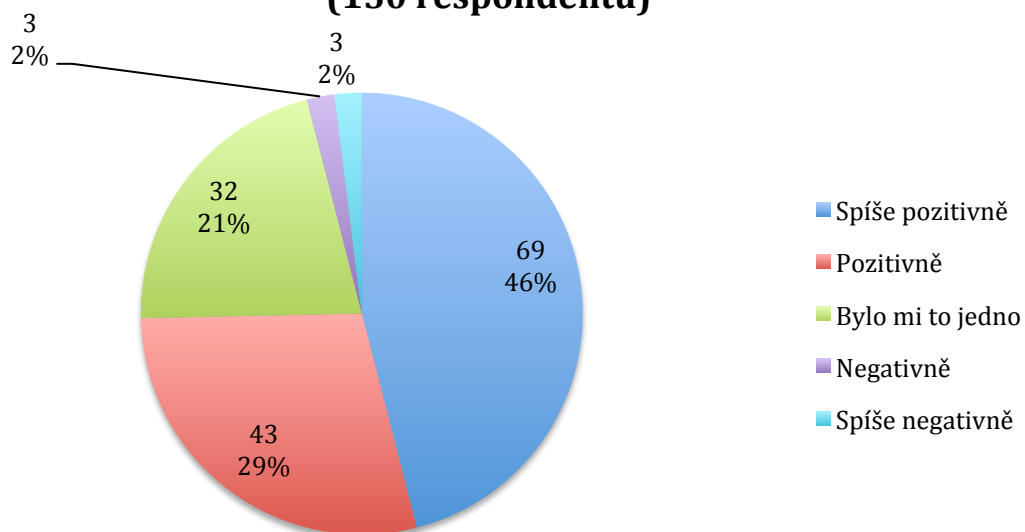
Více než polovina respondentů se domnívá, že na ně endorsement žádný vliv nemá. Avšak přibližně **59 %** respondentů je názoru, Karla Schwarzenberga podpořilo více osobností než jiné kandidáty, navíc **75 %** všech respondentů vnímalo osobnosti spojené s Karlem Schwarzenbergem pozitivně. Zpětně se ve spojení s kandidátem nejvíce vybavuje jméno Zdeňka Svěráka, což bylo možné předvídat, vzhledem k jeho velkému stupni zapojení v mnoha komunikačních kanálech (YouTube, TV spoty, koncert, televizní debaty atd.). Jak respondenti vnímají jednotlivá povolání osobností z hlediska důvěryhodností je uvedeno v Tabulce 5 v kapitole 4. Komunikace spojená s endorsementem.



**Myslíte, že Karla Schwarzenberga podpořilo více osobností než jiné kandidáty? (150 respondentů)**



**Jak jste vnímal/a osobnosti, které podpořily Karla Schwarzenberga jako kandidáta na prezidenta? (150 respondentů)**



**Příloha 2:** Rozhovor s dobrovolníkem Lukášem Hájkem, 27. března 2014, Praha (rozhovor)

**Kdy ses přibližně zapojil?**

Zapojil jsem se v podstatě někdy v říjnu, kdy jsem se registroval na webovkách volímkarla.cz jako dobrovolník. Tam jsem tedy zaškrtnul, že můžu roznášet letáky, účastnit se nějakých diskuzí...

**Takže to byla konkrétní nabídka?**

Já jsem tam šel vlastně z vlastní iniciativy, šel jsem přímo na ty webové stránky a byla tam dobře viditelná možnost, jak se zapojit. Byl tam myslím nějaký button ve stylu „Staň se podporovatelem“, takže to jsem zaškrtnul, vyplnil nějaké základní údaje, a tak to byl asi první moment, kdy jsem se nějak aktivněji zapojil do kampaně. Do té doby jsem byl vedený asi jako nějaký podporovatel.

**To byl tedy říjen 2012, to znamená nějaké 4 měsíce před volbami?**

Přesně tak, říjen 2012.

**Byla to tedy vlastní iniciativa? Nikdo tě neoslovoval, nepřišel žádný e-mail?**

Ne. Asi byly takové nějaké popudy z médií, kdy se objevovaly první zprávy o tom, jak se rozjíždí kampaň, do které se třeba zapojují i podporovatelé a tak dále. Což mně vnučko myšlenku, že ze své pozice studenta politologie nebo studenta marketingu, bych mohl získat prostřednictvím toho nějaké zkušenosti. A prozkoumal jsem pár webových stránek nějakých hlavních kandidátů, což v té době byl ještě především Fischer, Zeman, možná Sobotka, možná Dienstbier. Co mě docela překvapilo, což si ještě pamatuju, bylo, že vedle Schwarzenberga, asi jedině Fischer měl takovou nejviditelnější možnost nějakého zapojení. A konkrétně pro Schwarzenberga jsem se pak nějak sekundárně rozhodl, protože už jsem v té době byl rozhodnutý, že ho budu volit. Takže jsem si říkal, že zaregistrovat se jako podporovatel bude nejlepší, protože to bude vycházet z mého názoru a nebudu se muset u té práce nijak přetvařovat.



### **Co konkrétně si jako dobrovolník měl na starosti?**

Já jsem pak teda ještě v průběhu října byl oslovený ihned na první akci, která se jmenovala „Na cestě“, což byla propagace na vesnicích po celé České republice. Byly to vesnice, myslím, do 10 tisíc obyvatel, jestli se nepletu. (...) Ale bylo to právě takto omezené – měly to být vesnice nad 300 obyvatel a asi do 10 000 obyvatel.

### **Takže vlastně i menší města?**

Přesně tak, přesně tak. Měly to být spíše vesnice, ale samozřejmě to zahrnovalo i menší města, spíš taková okresní města. A to byla hned první nabídka, která mi přišla mailem, pomocí kterého jsem se zaregistroval. Na tu nabídku jsem hnedka zareagoval, protože to byla za prvé skutečně první nabídka, takže hnedka první možnost, jak se zapojit, a za druhé se mi tam líbil koncept toho, že se vlastně jezdí přímo mezi lidmi a diskutuje se s lidmi. A byl jsem i rád, že se jezdí na ty vesnice, že to není například ve velkých městech, jako je třeba Praha nebo nějaká další krajská města. Ale že na těch vesnicích, kde žije většina lidí, se spíše odráží třeba i názory celé populace a tak dále. A vzhledem k tomu, že pocházím z Liberce a okolí Liberce, tak jsem v tom viděl možnost toho, že bych jel přímo do vesniček, které tam znám.

### **Takže ti dali i vybrat. Jakože sis mohl říct?**

Určitě, to se pak rozhodovalo až na tom školení, ale idea byla taková, že bychom si my v nejlepším případě měli sami vybrat. Samozřejmě takovým způsobem: jestli to tam známe, jestli víme, kde jsou jaké vesnice, kde v těch vesničkách je třeba nádraží a tak dále. Abychom měli takové know-how... Mnohem lepší než tam pak někde běhat s mapou.

### **Také asi i ty problémy té lokality a tak.**

Určitě, určitě. Myslím si, že hlavní idea celého toho projektu byla v tom, že nadšenci, živí podporovatelé Karla Schwarzenberga, měli projíždět malými vesničkami, na které se obvykle zapomíná v kampaních. Pohybovat se měli vlakem, autobusem, přičemž i v té dopravě měla probíhat ta komunikace. Protože například, když se různí lidé zeptali na to, jestli by třeba nebylo lepší, kdyby si vzali auto a projížděli by těmi vesničkami autem, vždycky by zastavili,

rozdali pár letáčku a jeli dál, že by to bylo rychlejší a zvládli by více vesnic, tak na školení nám přímo řekli, že ne. Že si to nepřejí, protože by z toho bylo jasné, že například parta „Pražáků“ přijde do vesničky, tam rozhodí pár letáků a zase jede pryč. Kdežto takhle jsme měli mít batoh na zádech. Měli jsme tam mít všechny ty materiály a měli jsme prostě chodit po těch vesničkách a být jako ti praví podporovatelé. Hlavně nezapomínejme na to, že byla zima, což je hrozná doba na kampaň samozřejmě. Ale o to větší tam byla síla toho, že i v té zimě tam chodí v tom sněhu, mrazu a tak dále a dělají tu podporu. Takže ta hlavní idea byla v tomhle, že tam jsou ti skalní podporovatelé, kteří jsou v těch vesnicích, které třeba znají. A mně to dávalo hodně moc, protože během té doby, co jsem chodil mezi těmi vesnicemi, tak jsem samozřejmě potkal spoustu názorů, kde si lidé třeba mysleli, že jsme někde z Prahy a tak dále. Takže na mě prostě i řvali, že nerozumím těm problémům, které tam jsou, a já jsem jim mohl říct, že bydlím támhle za kopcem. A navíc já jsem také z vesnice, takže moc dobře vím, jaké mají problémy a tak dále. A tohle byla ta nosná myšlenka, kterou měli určitě i tvůrci toho projektu a myslím si, že v tomhle směru se do toho docela strefili.

**Takže to byl takový rozjezd, aby vůbec lidé z takových lokalit brali kandidáta v potaz. Aby se navázal ten první kontakt.**

Určitě. Já když to můžu brát trochu z odbornějšího hlediska, tak Schwarzenberg prostě neměl problém s tím, že by ho lidé neznali, protože byl v té době už dlouholetý ministr zahraničí. Lidé ho znali, ale problém tam byl s nějakým vztahem, chyběl tam nějaký vztah. Ten člověk byl ve vládě, takže vztah byl veskrze negativní, lidé si ho potřebovali nějakým způsobem vybudovat. A hlavně k Schwarzenbergovi hodně seděl ten příběh vesnického člověka, který jezdí po těch zabijačkách, honech, výlovech rybníků atd. Takže to, že nějakí lidé objíždějí vesničky a chodili tam, se blížilo ideji Schwarzenberga jako člověka, kterého zajímají i lidé na vesnicích. Koncept té kampaně v tomhle smyslu byl uvěřitelný. Ale hlavní jádro spočívalo v tom vybudovat vztah, aby si lidé zlepšili názor na Schwarzenberga.

**Byla vám nabídnuta přímo nějaká aktivita či set aktivit, do kterých byste se mohli zapojit nebo sami podniknout?**

Ta nabídka přišla asi týden po registraci...

**Ale při té registraci tam už nějaká nabídka byla, ne?**

Tam byly asi 4 možnosti, které byly odstupňované podle toho, jak moc chce člověk podporovat. To znamená, že taková nejmenší podpora byla, že budeš dostávat newsletter a přepošleš ho. A ta neaktivnější podpora byla třeba to, že prostě přijde nabídka s nějakým takovým projektem, kde budeš chodit přímo mezi lidi a budeš třeba oslovovat a tak dále. No já jsem zaškrtnl všechny možnosti a asi i v souvislosti s tím mi hned, poměrně brzy, přišla nabídka na takovouhle jednu z největších dobrovolnických akcí, které byly k dispozici.

**To je ta nabídka, která přišla asi do týdne?**

Myslím, že to bylo asi do týdne no.

**A když ses zaregistroval, tak ti přišlo hned něco typu, že to berou v potaz a že se ozvou?**

Určitě.

...

Určitě tam budu mít e-mail, že jsem se zaregistroval, pak bych tam měl mít pozvánky na ty akce.

...

V průběhu akce jsme vyplňovali tabulky, kde jsme tak různě dávali feedback z toho svého chození a tak dále.

**Jde mi i o interní komunikaci, dávali jste jim feedback, co vám lidé řekli?**

Ta interní komunikace probíhala především na základě sdíleného excelového dokumentu, který jsme měli normálně na Google Docs. Tam byly předem vyplněné sloupečky, které jsme si měli postupně zapisovat. Bylo to ve stylu - v jakých městech nebo vesničkách, jsme dnes byli; jak jsou veliké; kolik lidí jsme přibližně oslovili; kolik jsme rozdali letáků; kolik jsme rozdali kolíček. Byly tam nějaké základní pocitové výzkumy – tzn., že jsme psali: „Dneska 80 % lidí proti, 20 lidí pro.“ atd. Pak tam byly i vybrané názory nějakých lidí, které jsme si mysleli, že by mohly kampani pomoci. To znamená, když nám někdo řekl: „Jo, on je dobrý ministr zahraničí, proto ho nebudu volit, protože by měl zůstat ministr zahraničí.“. Takový feedback jsme zapsali a poslali do Prahy.

Takže ta interní komunikace probíhala především touto tabulkou. Potom probíhala především na základě mailů, ale to bylo pouze předtím, než jsme jeli na cestu, protože když jsme poté na ni jeli, tak jsme se často pohybovali po těch vesničkách a často jsme bydleli přímo tam. Tak jsme ani neměli moc přístup k internetu, takže jsme spousty informací dostávali pomocí sms. A byly to informace ve stylu konkrétních věcí ke kampani, které se nám hodily. To znamená, že třeba psali, kde už kdo byl, a kam bychom třeba měli jít atd. Těch zas nebylo tolik. Ale posílali nám také spoustu sms ze zpráv, protože jsme nemohli v průběhu toho, co jsme chodili, vidět spoustu debat. A když padla na nějaké debatě v televizi důležitá informace, tak nám ji prostě poslali sms, abychom nebyli překvapeni další den, když nám někdo řekne, že včera říkal (pozn. Karel Schwarzenberg) tohle. A my mu nemůžeme říct, že jsme tu debatu neviděli.

...

Tabulka byla nejdůležitější. Maily probíhaly, když jsme nebyli na cestě. A potom byla nejdůležitější sms. Přičemž jsme měli možnost zavolat, když byl nějaký problém. Tam jsme měli číslo přímo na člověka, který řídil tu akci „Na cestě“. Ten byl v podstatě vždycky k dispozici, když byl nějaký problém – ať už organizačního charakteru nebo toho, že nám došly propagační materiály.

**Stavil se i tento člověk za vámi, když jste byli „Na cestě“? Že by za vámi zajel?**

...

Co já vím, tak na tom školení nás bylo asi celkem 40. Chodili jsme po 2, takže nás bylo celkem asi nějakých 20 týmů, které nechodily tedy vždycky. Já jsem například chodil asi 10 dní - byl jsem 4 dny na začátku prosince a pak jsem byl asi 6 dní těsně před prvním kolem volby. Přičemž mezi prvním a druhým kolem se už nechodilo, soustředila se pozornost především na velká města. Já jsem to osobně třeba nečekal... My jsme byli osloveni, že můžeme třeba případně se přesunout někam jinam, to znamenalo, že jsme mohli jít případně propagovat třeba do měst, ale konkrétně se po těch vesničkách mezi prvním a druhým kolem nechodilo.

...

Já jsem byl těch 10 dní, většina týmů takhle chodila a ty týmy byly rozházený takhle po krajích a opravdu, co já vím, tak na každý kraj byl minimálně jeden tým.

...

Za prvé by to nemělo moc smysl, protože ta organizace - jak jsme si zajišťovali materiály a sami jsme si plánovali tu cestu, tak nebylo moc nutné, aby nám s tím někdo pomáhal osobně. Za druhé těch týmů chodilo spoustu po celé republice a lidé, kteří pracují na řízení té kampaně, jsou určitě potřebnější v kanceláři. Potřebu, že by měl někdo někde jezdit, jsem necítil.

**Nechtěli, abyste jezdili auty, ale nesondovali třeba, jestli můžete poskytnout nějaké další vlastní hmotné zdroje? Třeba půjčit dodávku, využívat vlastní telefon. Nebo třeba, že máte rodinný dům, tak že bys tam natáhnul plachtu...**

Všechny tyto věci nám byly k dispozici, ale myslím si, že poměrně striktně byly odděleny nějaké ty části kampaně. To znamená, že člověk, který byl součástí té kampaně „Na cestě“, tak nebyl tlačěn do toho, aby si nechával vyvěšovat plachty na baráku, což byla úplně jiná součást kampaně pro všechny lidi, kteří mohli jít na stránku (pozn. webovou stránku) a zadarmo si objednat plachtu. Nesnažili se tlačit na to, abychom dělali úplně všechno. My jsme byli součástí týmu, což znamenalo, že jsme dostávali poměrně velké množství newsletterů a informace, které se vztahovaly spíše k naší práci. Měli jsme skvělé zázemí v tom, že se třeba vždycky snažili, aby volali oni, nemuseli jsme telefony platit my. Případně i zpětně si myslím, že to propláceli. Naprosto jasně bylo určeno, kolik můžeme denně vyjet za dopravu. Na dopravu to bylo asi 150 Kč denně a na ubytování 300 Kč denně maximálně.

**Přípláceli jste si občas?**

To bylo fakt na nás. My jsme prostě přinášeli účtenky a ty věci nám byly propláceny. (pozn. Do částek uvedených výše). Já například, když jsem jel do Liberce, tak dvakrát jsem spal u nás doma, takže jsem to chápal tak, že mě to nic nestálo a zároveň jsem něco ušetřil kampani.... Dohoda byla taková, že jedeme třeba na 4 denní cestu, tak jsme mohli prospat 1200 Kč.

...

Jediné, co jsme si museli platit ze svého, bylo jídlo. To nebylo nijak hrazené. Ale vzhledem k tomu, že za to byla tisícovka denně, tak to bylo jistým způsobem vnímané i tak, že z toho si budeme platit jídlo.

**Nabídli vám přímo, abyste například psali blog, dejme tomu i z těch cest, nebo jestli nechcete založit vlastní skupinu podporovatelů?**

Jasně, to bylo, vlastně, nechci říci povinné, ale my jsme měli psát reporty z těch našich cest, které byly na jednu stranu z organizačního charakteru - kolik jsme rozdali kolíčků atd. Měli jsme posílat i fotografie, které bezpochyby sloužily i ke kontrole, protože se přece jen chodilo ve dvou, byl mráz, ta doba byla pro kampaň nevhodná. Každý den jsme museli objet minimálně 5 vesnic, což se ukázalo jako docela náročné, pro mě osobně, i nesmyslné. Lidi z kampaně asi napadlo, že pár skupin bude chtít dělat fiktivní reporty a občas nikam vůbec nevyrazí, tak se posílaly i fotografie - ne že by to bylo nějak povinné, ale když někdo neposlal fotografie dva dny, tak se na něj tlačilo, aby fotografie poslal. Měli jsme také magnetickou pásku, něco jako „S Karlem na cestě“, kterou jsme vždycky dali na ceduli u vjezdu do města, kde je název té vesnice. Tam jsme dali tu pásku a vyfotili jsme se u té cedule. Tam byl systém té kontroly, že jsme byli v konkrétní vesnici atd. A na druhé straně se z toho na webových stránkách udělala skvělá koláž, kde je dohromady možná tisíc fotek všech těch lidí z těch jednotlivých vesnic. Poté jsme měli možnost napsat pár slov, nebylo na nikoho tlačeno, ale měli jsme možnost napsat pár vět, které měly být blogového charakteru. Takže jsme prostě napsali takový krátký příběh, ve stylu: Dneska jsme byli ve vietnamském obchodě a i ti Vientamci si nechali naše letáčky a budou je rozdávat dál svým zákazníkům.“ K tomu dvě fotky a to jsme poslali. A další den to bylo na webu – i my sami jsme pak měli radost, že naše příběhy jsou přímo na webu. Hlavně to nebylo jen o tom, že jsme lidi museli osobně potkat v těch vesnicích, ale spoustu lidí mohlo jít na web a přečíst si tam, že támhle chodí lidi po vesnicích, takže to mohlo působit i na lidi v těch velkých městech nebo jiných místech. Vidí, že někdo chodí po nějakých vesničkách a rozdává letáčky a baví se s lidmi. Spoustu těch věcí bylo myšleno dvojúčelně – byla to forma kontroly, plnilo to organizační funkci, a zároveň se to třeba publikovalo prostě na web, aby to oslovovalo další lidi.

## **Abyste si psali vlastní blog nedoporučovali? Nebo abyste sdíleli fotky na sociálních sítích?**

Nepamatuju si, že by takové doporučení výslovně padlo. Myslím si, že jsme tak nějak všichni cítili, že jsme součástí nějaké komunity, a že ty věci jsme pak trochu sdíleli, samozřejmě komentovali a tak dále. Tam je asi důležité, že nás bylo 40, neříkám, že je to nevýznamné číslo, ale vzhledem k tomu, kolik asi měli zaplacených příspěvků na Facebooku, kolik možná měli i speciálně lidí, aby fungovali i na sociálních sítích, tak jestli 40 lidí, který už tak mají dost starostí, že chodí někde po vesnicích, tak aby těchto 40 lidí postovalo nebo blogovalo, tak by to už asi moc věcí nezměnilo.

### **Myslíš, že na to mohli být i jiní dobrovolníci?**

Určitě na to byly jiné skupiny, které dělaly jenom tohle. A vzhledem k tomu, jaké tyhle skupiny měly výsledky nebo kapacity, tak jim už asi bylo jedno, jestli my tohle děláme nebo neděláme. Soustředili se na to, abychom dělali to, co byl náš úkol. Přímé doporučení na to nepadlo.

...

Co se týká motivace k práci, tak tam bylo strašně důležité, že na té přednášce (pozn. první školení) bylo slibováno, že tam přijde Schwarzenberg. A večer tam přišel. Myslím, že už vlastně v té pozvánce na to školení bylo napsáno, že bude školení, které informuje o tom, jak ta práce probíhá a na závěr tam má přijít Karel Schwarzenberg. Bylo tam tedy všude, že to není potvrzené, což jsme chápali, vzhledem k jeho funkci. I celým tím školením se táhlo, že by měl přijít, stále to nebylo takové jisté... a nakonec teda přišel. I my jsme tam na něj čekali, ale nikomu to nevadilo, protože tam fakt byli všichni velcí příznivci. Takže tam přišel, bylo to udělané poměrně neformálně, sednul si tam s námi, mohli jsme mu asi půl hodiny dávat dotazy. Ty byly skutečně přátelského neformálního charakteru. Pak se s námi vyfotil... Podepsal se, komu chtěl, někteří lidé mu i donesli dárky. Potřásli jsme mu rukou a pak jsme se jakoby rozjeli do těch vesniček a pracovat. V ten moment jsem si uvědomil, že je to dost silná motivace... Seděl jsem i vedle 18letého kluka, který tam celou dobu seděl a opakoval, že má přijet Karel a jestli si myslím, že fakt přijede a tak. Pak přijel a on byl úplně v šoku. Byla to atmosféra – byli tam lidé, co v toho člověka fakt

věřili a věřili v to, co říká. Je to těžké srovnávat, ale myslím, že kdyby tam ten den nepřišel, a ty lidé ho neviděli, tak spoustu z nich k té práci bude přistupovat úplně jiným způsobem. To byla hodně důležitá část školení a vytváření motivace k práci. Samozřejmě to bylo cílené a naprosto bez pochyby to splnilo svůj účel.

### **Myslíš, že většina lidí byla motivována tím, že v kandidáta věřili?**

Spoustu členů topky (pozn. TOP 09) tam bylo. Tam byli lidé, nemůžu to úplně kvantifikovat, ale byli tam lidé, co třeba dělali místostarosty za topku na těch vesničkách a tak dále. Ta věková skupina byla od těch 18 let a bylo tam pár čtyřicátníků, padesátníků, kteří si vzali fakt volno z práce, a šli chodit po vesničkách.

### **Takže většina mladších a pár starších?**

Určitě, určitě. Já jsem byl sám překvapený. Když si vezme pár mladých batoh a někde chodí tam a zpátky, je to v pohodě, ale tam byly opravdu čtyřicetileté, padesátileté ženy.

...

Co jsem já zažil, tak jsme někdy fakt mrzli a párkrát jsem myslel, že s tím seknu. Tak opravdu nevím, jak to zvládaly ony. Nebylo to zas tak jednoduché.

Takže tam bylo strašně moc členů topky a bylo tam opravdu hodně politologů, kteří k tomu přistupovali tak, že chtěli získat odborné zkušenosti, ale ať už větší či menší, tak sympatie byly u každého. Myslím si, že není asi nikdo, kdo by mohl v takové věci dělat jen tak... Vždycky musíš jít aspoň k tomu člověku, o kterém víš, že s ním jsi nějak myšlenkově spřízněný. Samozřejmě v průběhu té kampaně mě napadlo, jestli tam nejsou nějakí špióni, jestli tam nejsou lidé z jiných kampaní. Říkal jsem si, co by za ty interní dokumenty dali lidé z jiných kampaní.

...

### **Ta motivace tam fungovala dobře tedy?**

Myslím si, že ano... Mě to bavilo tam být v té kampani. Já tam šel z takového profesního hlediska, opravdu mě to zajímalo – z politologického hlediska, z marketingu. Tak jsem sledoval, co je tam za tip lidí, jak se vyjadřují, jak jsou staří, odkud jsou.



...

Byl jsem překvapený, že pár lidí tam bylo hodně fanatických, hodně udělaných do celé té kampaně a její nátury. Byli to lidé, co úplně vytvořili až takovou tu hysterie celé té situace.

**Takže kdybys to měl shrnout, tak existovaly dvě motivace – buď ti lidé opravdu kandidátovi věřili, a chtěli se zapojit a nebo chtěli získat zkušenosti třeba jako studenti politologie nebo třeba i marketingu.**

To určitě. Ale musím třeba říci, že když jsme dělali to první kolečko, když jsme nahlas říkali motivace, proč to chceme dělat, tak opravdu pár lidí otevřeně a upřímně řeklo, že to dělá kvůli těm penězům. Ale musím říci, že to mě překvapuje, protože ty peníze nebyly, až do nějaké hodně pokročilé fáze jisté. Anebo jsme se o nich nedozvěděli. Tak nevím, jestli o tom měli nějaké jiné informace nebo jestli se nerozhodli doopravdy až na poslední chvíli, kdy jim už přišel e-mail, že za to budou peníze.

**Říkal si, že to byla tisícikoruna na den na cestě?**

Tisícikoruna za jeden den „Na cestě“. Která se dávala normálně přes dohodu o provedení práce, kterou jsme měli podepsanou.

A bylo kompletně na naší volbě, absolutně, kdy pojedeme, více méně kam pojedeme. Pak samozřejmě nastala situace, kdy se objevilo 5 týmů, které chtěly do Středočeského kraje, a zjistilo se, že nikdo nejede od Moravskoslezského, tak se začalo vyměňovat a tlačilo se na to, aby někdo jel tam a někdo tam. Ale na začátku to bylo tak, že jsme si skutečně sami rozhodili, kam chceme jet a úplně svobodně jsme si vybrali svého partnera, se kterým chceme jet. Spousty lidí tam dokonce už od začátku bylo v páru.

...

Bylo úplně na naší volbě kolik lidí, a v jaké dny půjdeme.

**Ale muselo se to nějak koordinovat, ne?**

Muselo se to předem říci, protože jsme si museli vyzvednout materiály v Praze na kanceláři. Byla krajní možnost, že nám materiály mohli poslat, ale to se platilo poštovné, takže se tlačilo na to, abychom si to vyzvedávali v Praze. Museli jsme říct, kdy pojedeme, kam pojedeme a vyzvednout věci.

Bylo tam minimum, že musíme jet asi 4 nebo 5 dní. Ale jestli pojedeme 5 dní nebo dva měsíce, tak to bylo úplně jedno. Pořád to zůstávalo na tom, že tam je ta tisícikoruna denně.

**To ale řekli až později o těch penězích, ne? Až když jste se zaregistrovali?**

To byl podle mě poslední e-mail těsně předtím, než jsme šli na to školení.

**Takže to bylo před tím školením?**

Ano, ale bylo to až někde v nějaké druhé nebo třetí fázi toho, co jsme se přihlašovali do té aktivity. To znamená, že se nejdřív muselo projít asi dvěma nebo třemi kroky, kdy sis myslel, že je to zadarmo, že je to dobrovolnická činnost. A teprve v nějakém posledním mailu předtím jsem se dozvěděl, že to je prostě za peníze.

...

Já osobně musím říci, že jsem do toho šel z důvodu těch zkušeností, z toho abych se dostal dovnitř a viděl ty informace, jak fungují uvnitř. Ale v situaci, když to budu brát jako čistě, upřímně a pragmaticky - v situaci, kdy mi napsali, že je to tisícovka denně, do toho jsou proplaceny věci jako ubytování, cesta a na konci ti zůstane zadarmo třeba i to oblečení a takový ty věci, tak mě osobně jako studenta, to určitě motivovalo taky. Jsem si na 100 % jistý, že kdyby ty peníze nebyly, tak bych jel tak jako tak, ale určitě nemůžu říct, že bych si ty peníze nevezal.

**Když dostáváš ty peníze, tak je tam i ta dohoda o provedení práce, myslíš, že je to i kvůli tomu, aby si ty lidi „zaháčkovali“, aby je nepodvedli?**

Určitě. Ta smlouva byla na dvě strany, byly tam přesně formulace, které byly potřeba, jako styl jednání. Jakmile budeš toho člověka pomlouvat nebo vystupovat neslušně, tak mají možnosti ti nejen sebrat peníze, ale také dát nějakou pokutu. Bylo to všechno, myslím, pod výhrůžkou asi 20 tisíc pokuty nebo něčeho takového.

...

Tu smlouvu poslali mailem, měla se podepsat. Já ji tenkrát odnášel do kanceláře podepsanou, ale myslím, že to šlo i naskenovat a poslat zpátky.

...

Bylo tam i kolik těch vesnic se má projít a tak dále.

...

Nejdůležitější je, abys tam měl, že to (pozn. tabulka) byla hlavní část té interní komunikace mezi námi a vedením. To byl sdílený excelový dokument, kde se ty věci psaly. Ostatní věci jako maily, sms byly podružný věci. Hlavní byla tahle tabulka, na kterou dost dbali, aby se správně vyplňovala a daly se z toho ty informace vyčíst a tak dále.

### **Dostali jste v rámci školení nějaké tištěné materiály jako knihu nebo alespoň možnost stažení e-booku?**

To ne, ale dostali jsme vytištěnou kopii prezentace, kterou tam dělala přímo Matušková (pozn. Mgr. Anna Matušková, PhD.). Jinak jsme přímo tištěného nic nedostali.

Jinak to školení bylo poměrně obsáhlé a dobře zvládnuté. Zaměřovala se na vše, co bylo důležité – od toho, že to představovalo Karla Schwarzenberga, protože se počítalo s tím, že ho pár lidí nemusí ani tak dobře znát. Představovaly se hlavní problémy, které má; představovaly se věci, na které asi budeme muset reagovat. Docela dobře odhadli, jaké tam budou hlavní problémy. Bylo tam vyloženě napsáno, že nám lidé mohou říkat, že on je sice dobrý, ale Kalousek není, nebo že furt spí, a co na to máme říct.

Školení šlo až k tomu, že se třeba prověřovaly naše vyjadřovací schopnosti, to znamená, že jsme měli procházet tou třídou a vzájemně jsme se měli představovat.

### **Takže taková forma workshopu?**

Určitě. Opravdu se hodně dbalo třeba i na to, jakým způsobem máme zdravit. Ne že by nám někdo dával manuál nebo transkript toho, jak máme mluvit. Dbali na to, abychom se usmívali, abychom pozdravili, řekli svoje jméno atd.

**Takže, když jste dostali tu prezentaci, tak hádám, že tam byly nějaké Q&A's. Například, jak si říkal, že když lidé řeknou, že mají rádi Schwarzenberga, ale vadí jim Kalousek, tak budou definované ty odpovědi.**

Přesně tak.

### **Ještě něco důležitého proběhlo z hlediska školení?**

Bylo tam jídlo zadarmo. To si pamatuju. Jo a jeden kluk měl narozeniny, tak mu přinesli dort.

Jeden kluk jim řekl: „Já mám dnes narozeniny.“

### **To si ale asi mohli přecíst v té registraci, ne?**

To si nemyslím. Určitě by to mohli zjistit, ale nevěděli to. Protože, když jim to řekl, že má „narozky“, tak byli překvapení. Navíc ještě všichni začali tleskat, tak to bylo hodně hezké. Navíc ten kluk řekl něco dobrého: ten den toho školení mu bylo 18 a on řekl něco ve stylu, že už konečně může něco dělat pro Karla. A ve chvíli, kdy se to oni dozvěděli, tak šli a koupili mu dort. Teď jsme se tam všichni podělili o ten dort... No prostě to měli „zmáknuté“, věděli jak na to.

### **Komunikovali jste vždy s hlavním koordinátorem prostřednictvím těch sms zpráv?**

Vždycky s tím hlavním. Jen jednou někam odjel nebo byl nemocný, a to jsme si psali s nějakou zástupkyní. Jinak jsme přímo komunikovali s tím hlavním.

### **Jak jsem pochopil, tak jste byli naučení dost samostatnosti.**

Ano. My osobně jsme třeba neměli žádný problém, že bychom volali: „Přijďte pro nás.“ a tak. Je možné, že někdy řešili velké problémy, že třeba někdo onemocněl, ale to nevím.

...

Hlavně jsme nebyli všichni v terénu najednou, to bylo třeba jen tak 15-20 lidí. Ta koordinace probíhala tím způsobem, že jediné, co jsme řekli bylo: Jedeme tady 1. – 4. prosince. Chceme materiály na 4 dny. Občas materiály byly, občas nebyly.

Bylo různé portfolio těch věcí od kolíčků po deštník.

### **Kolíčky byly prosím co?**

Normálně dřevěné kolíčky, na kterých bylo napsáno: Volím Karla.

Pak se dávaly otvíráky, letáčky, placky samozřejmě. Plakáty jsme museli mít. Ty plakáty byly dva, my jsme jim říkali „punkovej“ a takový vesnický. Ten vesnický byl strašně trapný, hrozně neradi jsme ho dávali.

...

Dva typy plakátů jsme měli – velký A2 a menší A3. Takže ty jsme dávali.

No a pak jsme měli i svoje hadry – to byla šála v trikoloře s nápisem Karel Schwarzenberg, mikina v červené barvě s nápisem Volím Karla, beranice Volím Karla a deštník červený s nápisem Volím Karla. Ten deštník byl asi nejhorší, byla zima, takže nepršelo, ale dejme tomu, že proti sněhu. Ale hlavně se s tím strašně špatně chodilo. My jsme vlastně všechno nesli na zádech, což nebyla vůbec legrace, když se jelo třeba na 6 dní, tak jsme si brali třeba, plácnu, 500 – 600 letáčků. A to už něco váží. Všechno jsme nesli na zádech a do toho se taháš s nějakým deštníkem... Ale to jsme prostě museli mít. A samozřejmě jsme měli neustále chodit v brandovaném oblečení, což na nás jako dbali, že to není pouze o tom, abychom dělali kampaň, ale i tom, že to prostě máme jako příslušnost a ti lidé už zdálky vidí, že jsme nějakí divní, a že jsme od Karla Schwarzenberga. A když jako mluvíme, tak mluvíme za nějakou značku, a že máme nějakou příslušnost.

Tohle jsme si řekli, vyzvedli materiály, a pak si již kompletně sami plánovali do jakých měst, vesniček půjdeme, jak se tam dostaneme, kde budeme spát. To bylo kompletně na nás, to nikdo z vedení neřešil. Tam šlo jen o to, že se do excelové tabulky zadávalo, kdo kde byl - a samozřejmě se do jedné vesničky nemělo jet dvakrát. Ale to zase bylo jen na nás.

A když jsme přišli večer k nějaké wi-fi, tak jsme prostě vyplnili tu tabulku, aby ostatní viděli, kde jsme byli. Ale jinak to kompletně bylo na nás. My jsme měli k dispozici ten telefon, kdyby se něco stalo. Mohli jsme určitě zavolat kvůli tomu, kdybychom něco nevěděli třeba, nebo kdybychom se něco dozvěděli naopak. Nebo kdyby nám došly materiály, tak by je poslali třeba. To říkali, že mohou poslat třeba k nějakému starostovi topky.

Co se nakonec neukázalo, což mi bylo trochu líto - tak původní idea byla, že bychom třeba mohli spát právě na těch úřadech, kde funguje topka. To znamená, že by nás třeba nechali přespat na obecním úřadě, kde je starosta z topky a tak. To se ale nakonec vůbec nedělo.

Ještě jedna dobrá věc byla, a to bylo, že nám vlastně psali, kde je Karel, protože občas dělal cestu po tom kraji, takže bylo o to důležitější, aby když jsme dělali cestu po Libereckém kraji, tak abychom řekli: „Joo, za týden bude v Liberci.“

### **Sliboval sis, že se setkáš s Karlem Schwarzenbergem? Hrálo to pro tebe nějakou roli?**

My jsme se s takovými informacemi setkávali, s těmi jakoby nejatraktivnějšími, až na poslední chvíli.

### **Co sis ale sliboval, když si do toho šel?**

Já jsem si třeba původně myslel, že nejsem úplně reprezentativní vzorek, ale nakonec se ukázalo, že docela jo, protože tam bylo fakt hodně studentů politologie, kteří tam šli s tím, že to chtěli mít prostě kvůli studiu. Já to třeba do dnes mám v CV. A myslím si, že to tam patří, protože třeba student politologie má docela problém, aspoň na bakaláři, mít nějaké pěkné věci v CV, které by byly tak nějak relevantní. Takže si myslím, že i ty ostatní studenti politologie tam přišli třeba vyloženě s tím, aby to měli v CV. Takže nakonec se ukázalo, že je tam hodně lidí, kteří k tomu přistupují přesně tímhle způsobem. Oni tam třeba jdou s nějakou ideou, ale primárně to berou jako spíš takovou misi, takový úkol, spíš takový začátek nějaké svojí práce, kterou budou někdy v budoucnosti dělat. Já třeba osobně, a asi to třeba i z toho pohledu měli ostatní, jsem si fakt sliboval takový nějaký hlubší vhled do té kampaně, který normálně nevidíš jako vnější pozorovatel médií. A když se člověk do té kampaně dostane a funguje tímhle způsobem, tak se samozřejmě k těm informacím dostane velice snadno. V tomhle směru to ten účel splní vlastně absolutně.

### **Takže tvé očekávání to naplnilo z tohoto hlediska?**

Jo, ale abych prostě nezůstal jako mimo, tak i idea toho, že chceš fakt něco dělat, že jdeš prostě pomoci té kampani, že věříš v to, že zrovna tenhle člověk by měl být prezident, a chceš zrovna pracovat zrovna pro něj, tak i v tomhle směru to nějaká očekávání splnilo. Protože jsem cítil jistým způsobem nějaké uspokojení z toho, že jsem svým dílem přispěl k tomu, aby ten člověk měl jednodušší cestu k tomu cíli. Samozřejmě se to pak projevuje i tím, že o to větší možná je to

zklamání, když pak třeba ten člověk nevyhraje ty volby. Ale to je s tím prostě asi přirozeně spojené.

A pak v jistém směru pro mě byl důležitý feedback od mého okolí, třeba od přátel a rodiny. Kde jsem především asi sledoval to, že přestože třeba ze začátku nebyli pro Schwarzenberga, byli spíš dokonce proti němu, tak jakmile jsem řekl, že já konkrétně pro něj pracuju, tak spousta těch lidí obrátilo, ale skutečně na místě. Což ukazuje, že nevím, že třeba pro ně jsem samozřejmě v tu chvíli jako opinion-leader, ale myslím si, že když může někdo přijít a vyloženě říct nejenom, že ho bude volit, ale že i pro něj pracuje, tak spousta lidí to přesvědčí mnohem víc, než kdyby s ním měl člověk nějakou dalekosáhlou debatu. Takže já jsem byl celkem příjemně překvapený, že mi to nikdo nevymlouval a spousta lidí jsem naopak přesvědčil k jejich volbě jenom tím, že jsem prostě vyjádřil tu svojí podporu tímhle způsobem. Jistým způsobem tedy možná funguje i tohle.

### **Bál ses reakce okolí předtím?**

Především z toho důvodu, že jsem věděl, že třeba prarodiče jsou dost výrazně naladěni proti tomu člověku přímo, takže jsem se třeba trochu bál, jak jim to říct. Nejenom to, že ho budu volit, ale že dokonce pro něj pracuju a tak dále. A přesvědčuju jiné lidi dokonce. Tak jsem z toho strach určitě měl, ale říkám, nepotvrdil se. Byl jsem překvapený, že se mi podařilo ty lidi, dost jednoduše přesvědčit, aby ho dokonce volili.

### **Jak probíhalo děkování? Děkoval vám volební tým v průběhu nebo uspořádali na konci děkovací akci dokonce? Pozvali vás na zakončení kampaně?**

My jsme samozřejmě dostali několik děkovných mailů. No několik... asi dva nebo jeden. Nechci úplně lhát, ale myslím, že možná byla nějaká společná akce. Nemyslím si, že by tam vyloženě byl Karel, ale možná to bylo s týmem... Určitě jsme byli pozváni na vyhlášení výsledků, což byla dost velká motivace – já třeba nejel jenom z toho důvodu, protože jsem na volby, abych vůbec mohl volit, jel do Liberce. Ale jinak bych byl klidně v Praze a šel bych tam. Tenkrát byli myslím na první kolo v divadle Archa nebo v Lucerně.

To jsme byli určitě pozváni na vyhlášení výsledků. Pak možná byl ještě nějaký happening, to bych možná našel v tom mailu, to ti pošlu. Potom jsme dostali –

potom nám bylo napsáno, že na nás v kanceláři čeká nějaký dárek, že si pro něj můžeme přijít. Tak já jsem přišel pro ten dárek a dostal jsem obraz Karla Schwarzenberga, jak sedí s fajfkou v plastovém rámečku, zalitý v plastu – takže žádné velké pecky. Myslím, že tam byl nějaký autogram, ale že byl jenom tištěný, možná to nebylo ani ručně. Ale nechci lhát, možná že to ručně bylo. Ale je i možné, že tam ten autogram vůbec není. Každopádně ten obraz je jen v plastu, žádné velké pecky – je to v ceně asi tak 20 Kč. To jsme dostali jako dárek.

**Takže si to nebral tak, že by ti zásadně poděkovali? Že by to opravdu ocenili na konci?**

Musím, ale říct, že pro mě osobně je hodně cenné to, že deklarovali již od začátku, že s námi budou především komunikovat v souvislosti s kampaní a především jen s tím naším projektem Na cestě. A že ve chvíli, kdy končí kampaň, tak že to není tak, že by naše kontakty předali třeba do newsletteru topky a začaly nám chodit maily z topky. Nic takového se nestalo. Jakmile skončila kampaň, dostali jsme děkovný e-mail, že nám děkují, a že jestli chceme, tak můžeme pomáhat ještě takhle a takhle. A od té doby už nikdy nepřišel žádný mail, který by nás otravoval s tím, že můžeme ještě přijít na támhle tu akci a tak dál.

Nemuseli nám přímo extra poděkovat... Teda já si nemyslím, že by nám přímo nějaké poděkování chybělo, mně opravdu stačil ten mail a dejme tomu nějaký malý symbolický dárek, případně pozvání na nějakou akci jako to vyhlášení výsledků. Ale pro mě bylo opravdu cenné to, že ty naše údaje a kontakty nijak nezneužili, já osobně si třeba myslím, že bych ty naše kontakty využil mnohem více. Já musím třeba říci, že jsem byl dost překvapený, když teď na podzim (pozn. podzim 2013 – volby do PS), a situace byla poměrně kritická, bylo jasné, že topka jen tak hrabe... A byl jsem dost překvapený, že nám opravdu nepřišel žádný e-mail. Nepřišel mi jediný mail, jestli chci dělat kampaň pro topku.

Já mám sice nějaký newsletter topky, ale ten jsem si dělal úplně někde jinde. Já osobně kdybych ty kontakty měl, tak bych ty lidi neotravoval, ale aspoň ve chvíli, kdy jsou další volby, tak bych jim prostě napsal. Velice slušně, žádný spam, ale napsal bych jim. Což mně se nestalo. To ale neukazuje nějakou hloupost, podle mě tam zkrátka převážila korektnost. Přislíbili to, že nebudou



otravovat a fakt už nikdy neotravovali, což mě překvapilo. Ale vážím si toho, že pro ně byla cennější ta komunita a nějaká víra, než to aby se z nás snažili vyždímat všechno do poslední kapky.

**Zapojil by ses jako dobrovolník pro TOP 09, kdyby tam byl Karel Schwarzenberg opět jako volební lídr. Byl by si ochotný se zapojit i pro jeho domovskou stranu nebo to bylo vyloženě vázané na něho jako kandidáta?**

Pro mě byla v určitém smyslu důležitá i ta politická hysterie toho, že ta volba byla opravdu důležitá, protože necítím potřebu, dělat takovou dobrovolnickou činnost ve všech volbách. Takže bylo pro mě opravdu důležité to, že jsem cítil z médií a ze zpráv, z kampaní, ze společnosti, že ta volba je trochu převratná. Takže z toho důvodu jsem zrovna tady začal. A pak jsem si říkal, i tak jako osobně do budoucnosti, že já samozřejmě směřuju k tomu, že pak s kampaněmi budu pracovat. Ale řekl jsem si, že už asi nikdy bych nechtěl pracovat na takové, v podstatě nejnižší, úrovni. Protože jsem chtěl zkušenosti, ty jsem získal - a ne že bych si o sobě něco myslel nebo tak, ale řekl bych, že člověk by tak nějak postupně s těmi dosaženými schopnostmi mohl stoupat trošku výš než vyloženě chodit a dávat letáčky. Ta zkušenost byla dobrá, ale cítím to tak, že příště sice nemusím dělat vedoucího politické strategie, ale chtěl bych dělat například už koordinátora nebo něco takového. To by mě bavilo.

Určitě nevyklučuji, že mohu jít i někdy příště jako dobrovolník, musím říct, že se mi to docela i líbilo, že třeba i ty lidi šli z práce a šli něco dělat pro tu kampaň.

Je dost těžké si to představit, ale mě osobně to stálo dost sil. Myslel jsem, že to bude o dost jednodušší, ale po těch 10 dnech jsem byl opravdu vyčerpaný. Byl jsem docela rád, že je to za mnou, když ta volba pak celkově skončila. Protože všechna ta hysterie, která byla v té společnosti, tak v té kampani to bylo krát 2. Protože my jsme chodili a celý den jsme nedělali nic jiného, než že jsme neustále řešili Karel Schwarzenberg, Karel Schwarzenberg, Karel Schwarzenberg, a bylo to fakt hodně těžké. Opravdu fyzicky i mentálně.

A především – což opravdu není primitivní a nepodstatné, ale kdyby byly příští volby zase v zimě, tak já zase nebudu takhle chodit. Protože tam nešlo o to, že by mi vadilo třeba chodit v zimě, ale tam bylo blbé to, že když začalo sněžit a byl mráz, tak jsme chodili po náměstích, kde prostě nikdo nebyl. Ty stojíš na náměstí, tam nikdo není a nemáš se s kým bavit. Takže kdyby byly příští volby

v létě, tak bych šel. Takhle v zimě věřím tomu, že musí být obrovský problém ty dobrovolníky shánět, aby šli pracovat. A celkově ta situace je komplikovanější. Není to vůbec nepodstatné, že rozhoduje i počasí a takové věci.

Ale vyloženě špatnou zkušenost nemám, že bych si řekl, že tohle už nikdy dělat nebudu. Myslím si, že to jak k nám přistupovali, chovali se k nám, komunikovali s námi, tak že minimálně na té korektnosti si zakládali, abychom třeba někdy v budoucnu chtěli opět spolupracovat z vlastní vůle, než aby nás k tomu tlačili. Kdo ví, třeba je v tom spoustu lidí zapojeno dál.

...

KONEC ROZHOVORU

**Příloha 3:** Část e-mailového newsletteru z 27. listopadu 2012 – doporučení, jak podpořit kandidáta (obrázek)



## Novinky z kampaně

---

### Proč volím Karla Schwarzenberga?

#### Protože...

- ...celý život staví zájmy České republiky nad své vlastní
- ...je to člověk s pevnými názory a charakterem
- ...nemá komunistickou minulost
- ...není spojen s žádnými špinavostmi a politickými skandály
- ...je to ve světě uznávaná a vysoce respektovaná osobnost
- ...politika je pro něj služba vlasti, a ne výnosné zaměstnání
- ...má to, co ostatním kandidátům chybí: charisma, noblesa, důstojnost
- ...není populist a nikdy nebude
- ...je doma jak v české hospódee, tak v Buckinghamském paláci
- ...je to gentleman s nadhledem a smyslem pro humor
- ...je to skutečný státník, a ne státní úředník

### Proč volit Karla Schwarzenberga

---

Stáhněte si zdarma leták do kapsy, který vám pomůže přesvědčit přátele o tom, proč by měli volit Karla Schwarzenberga. [Ke stažení zde.](#)

### Prezidentské debaty na Karlově univerzitě a v divadle La Fabrika

---

Rádi bychom Vás pozvali na nejbližší prezidentské debaty, kterých se zúčastní Karel Schwarzenberg. Ve středu 28. listopadu bude od 18:30 diskutovat o zahraniční politice (Modré auditorium Univerzity Karlovy, Celetná 20). Druhou debatu, nazvanou Prezidentský powerpoint, pořádají v pondělí 3. prosince deník Hospodářské noviny a zpravodajský server IHNED.cz. V divadle La Fabrika (Komunardů 30, Praha 7) se od 19:00 představí všech jedenáct prezidentských kandidátů.

**Karel Schwarzenberg živě, tentokrát v Olomouci**

**Příloha 4:** Část e-mailového newsletteru z 22. ledna 2013 – doporučení, jak podpořit kandidáta (obrázek)



The image shows a campaign poster for Karel Schwarzenberg. At the top left, the text reads "Česká republika je srdce Evropy" in blue. Below it, "Jdeme do toho!" is written in red. On the right is a portrait of Karel Schwarzenberg, a man with a mustache wearing a suit and a patterned bow tie. To his right is his signature and the text "Karel Schwarzenberg Kandiduji na úřad prezidenta". A decorative border with a repeating pattern of red, white, and blue triangles runs across the middle. Below the portrait, the text says "V příštích třech dnech čtete pozorně informace z našeho newsletteru. Můžete tak Karlu Schwarzenbergovi pomoci na Hrad." Below this is a section header "Novinky z kampaně" followed by a sub-header "Chcete nám pomoci? Napište přátelům, proč volíte Karla Schwarzenberga". The final paragraph explains how to help: "Často se nás ptáte, jak ještě můžete pomoci. Jedna věc nás napadla. Stáhněte si, prosím, dopis od Věry Čáslavské a doplněný o vaše osobní důvody, proč považujete volbu Karla Schwarzenberga za jedinou možnou, ho rozešlete e-mailem nebo vytištěný svým přátelům. Děkujeme! [www.volimkarla.cz/ke-stazeni/#letaky](http://www.volimkarla.cz/ke-stazeni/#letaky)".

**Česká republika  
je srdce Evropy**

**Jdeme do toho!**

**Karel Schwarzenberg**  
Kandiduji na úřad prezidenta

V příštích třech dnech čtete pozorně informace z našeho newsletteru.  
Můžete tak Karlu Schwarzenbergovi pomoci na Hrad.

## Novinky z kampaně

### Chcete nám pomoci? Napište přátelům, proč volíte Karla Schwarzenberga

Často se nás ptáte, jak ještě můžete pomoci. Jedna věc nás napadla. Stáhněte si, prosím, dopis od Věry Čáslavské a doplněný o vaše osobní důvody, proč považujete volbu Karla Schwarzenberga za jedinou možnou, ho rozešlete e-mailem nebo vytištěný svým přátelům. Děkujeme! [www.volimkarla.cz/ke-stazeni/#letaky](http://www.volimkarla.cz/ke-stazeni/#letaky)

**Příloha 5:** Část e-mailového newsletteru z 24. ledna 2013 – poslední fáze kampaně (obrázek)

**Česká republika  
je srdce Evropy**

**Jdeme do toho!**



*K. Schwarzenberg*  
**Karel Schwarzenberg**  
Kandiduji na úřad prezidenta

K volbě Karla Schwarzenberga vyzývají nejrůznější skupiny, působící napříč českou společností: [www.volimkarla.cz](http://www.volimkarla.cz) Co na to Karel? Dodrží slib, že bude nadstranickým prezidentem, povede diskusi se zástupci různých politických směrů i názorových skupin. Bude spojovat, ne rozdělovat.

## **Novinky z kampaně**

---

### **Každý hlas rozhoduje, vysvětlete to svému okolí**

Mimořádně vyrovnané jsou šance obou kandidátů, kteří se už zítra a v sobotu utkají ve druhém kole prezidentských voleb. Dnes je již jisté, že rozdíl mezi prvním a druhým místem bude pravděpodobně pár desítek tisíc hlasů. Rozhodnou tedy ti, kteří zatím nejsou rozhodnuti, nebo v prvním kole volili jiné kandidáty. Proto bychom Vás chtěli požádat o pomoc. Přesvědčte všechny nerozhodnuté kamarády, známé či sousedy, že volbou Karla Schwarzenberga získá ČR skvělého a slušného prezidenta, který bude garantem toho, že ČR zůstane srdcem Evropy.



**Příloha 6:** Část e-mailového newsletteru s instrukcemi pro podporovatele z 29. listopadu 2012 (obrázek)

## Krabice Prezidentské Záchrany

K tomu, abyste Vaše okolí snadněji přesvědčili, že Karel Schwarzenberg je tím nejlepším prezidentským kandidátem, potřebujete Krabici Prezidentské záchrany. Najdete v ní letáky, placky, samolepky, plakáty, a dvě samolepky na auto, abyste mohli podpořit Karla Schwarzenberga i za jízdy. Stačí napsat e-mail na adresu [kpz@volimkarla.cz](mailto:kpz@volimkarla.cz), uvést svoje jméno, a poštovní adresu a my Vám, jako výraz vděku za Vaši pomoc, zašleme celou Krabici Prezidentské Záchrany zcela **ZADARMO**. V našem e-shopu byste za ni přitom zaplatili téměř 300 korun. Akce platí i pro Vaše rodinné příslušníky, kamarády či známé, kteří si myslí, že Českou republiku by měl v příštích letech vést Karel Schwarzenberg – stačí se jen přihlásit mezi podporovatele na [www.volimkarla.cz/podporovatele/](http://www.volimkarla.cz/podporovatele/) - ať už veřejně či soukromě a adresu doručení KPZ napsat do emailu.



**Příloha 7:** Část e-mailového newsletteru s instrukcemi pro podporovatele ze 17. ledna 2013 (obrázek)



## Novinky z kampaně

### Podívejte se, kde se ve Vašem okolí hraje pro Karla a pozvete všechny svoje známé

Počet interpretů, kteří zahrají, i počet míst, kde se v neděli uskuteční klubová Noc s Karlem, se rozrostl na 60 klubů ve 40 městech po celé ČR. Přijďte právě tam, kam se nejspíše dostanete nebo tam, kde jste se vždy cítili dobře. Kde všude na Vás klubová Noc s Karlem čeká? Vyberte si z pestré nabídky, kterou najdete na:

<https://www.facebook.com/pages/Karel-Schwarzenberg/42479923924?ref=ts&sk=events>

Pozvete i všechny svoje kamarády a známé a poproste je, ať i oni šíří tuto výzvu dál. Čím větší bude mít tato akce podporu, tím větší má Karel Schwarzenberg šanci uspět ve druhém kole prezidentské volby.

Ve všech klubech pro Vás budou připraveny placky, plakáty a další propagační předměty, které byste jinak jen těžko sháněli, je o ně totiž obrovský zájem.

**Na žádný koncert, konaný v rámci Nedělní noci s Karlem, se neplatí vstupné!**

**Příloha 8:** Příklad komunikace endorsementu v rámci e-mailového newsletteru z 11. ledna 2013 (obrázek)

## **Vojta Dyk a Tatiana Vilhelmová: Rozumíme Karlovi**

---

Tatiana Vilhelmová a Vojtěch Dyk zaslali z dovolené podporovatelské video. Děkujeme!



**Příloha 9:** Příklad komunikace endorsementu v rámci e-mailového newsletteru z 11. prosince 2012 (obrázek)

## **Jiří Menzel: Volím Karla Schwarzenberga!**

---



**Příloha 10:** Příklad komunikace endorsementu v rámci – vizuál ke koncertu Karel na Hrad (z e-mailového newsletteru ze 4. ledna 2013; obrázek)

**KAREL**

**9.1. 2013**  
17 – 20 hod.

**NA HRAD**

**KONCERT ZA SLUŠNÉHO PREZIDENTA**

**PRAHA – NÁMĚSTÍ JIŘÍHO Z PODĚBRAD**

**DAN BÁRTA – DAVID KOLLER – ESTER KOČIČKOVÁ – GARAGE – IVAN MLÁDEK & BANJO BAND – JUSTIN LAVASH**

**MARIE ROTTROVÁ – MATĚJ RUPPERT**

**MICHAEL KOCÁB – MICHAL PAVLÍČEK**

**MICHAL PROKOP – OLYMPIC – PSH**

**TATABOJS – THE TAP TAP – VÁCLAV KOUBEK**

**VOST05 – XINDL X – ZDENĚK SVĚRÁK & JAROSLAV UHLÍŘ A DALŠÍ...**

**PŘÍMÝ PŘENOS KONCERTU NA [WWW.VOLIMKARLA.CZ](http://WWW.VOLIMKARLA.CZ)**





**Příloha 11:** Dopis Věry Čáslavské v deníku MF Dnes vydaném v pátek 11. ledna 2013, tedy v den prvního kola voleb. Zdroj: vlastní fotografie deníku MF Dnes vydaného 11. 1. 2013. (obrázek)

INZERCIE

## OTEVŘENÝ DOPIS VĚRY ČÁSLAVSKÉ KARLU SCHWARZENBERGOVI

### ŠLECHTIC PARTYZÁNEM

**Vážený pane ministře, milý Karle,**

chtěla bych Ti říct něco, co jsem Ti ještě říct nestáčila a činím tak formou otevřeného dopisu, protože si přeji, aby to lidé věděli. Aby věděli například, že když jsem prožívala své nejtěžší životní období, kdy jsem se kompletně uzavřela před světem, nestýkala se ani s přáteli a chtěla spíš už nežít, byl jsi tu Ty.

Chtěla bych Ti dnes poděkovat třeba za vánoční kapry, co mi od Tebe každý rok nějakou podivnou cestou přistávali na středověčerním stole. Byla jsem tehdy ve stavu, kdy jsem nic moc nevnímala, cítila jsem ale jejich poselství: někdo o mně ví, věří mi, stojí při mně. Vím, že kdybych měla sílu zvednout telefon, mluvil bys se mnou a pokusil bys se mi pomoci. Člověk za život mnoho takových lidí nepotká a věz, u mne se dají spočítat na prstech jedné ruky... Chci zkrátka, abys věděl, že si Tvého přátelství vážím již od dob, kdy jsem Tě potkávala na Hradě. Vždy jsem velmi obdivovala Tvé rozvážné jednání - celý Hrad v těch hektických dobách pobíhal a něco překotně řešil, Ty jsi nás však svým klidným hlasem vždycky přiměl zastavit se a myslet jiným směrem. Respektuji Tě od dob, kdy jsem viděla, jak s Václavem dáváš směr našim myšlenkám.

Je toho ještě mnohem víc, co bych Ti chtěla říct; třeba, že Ti moc děkuji za to, jak, aniž bys o tom kdekoliv mluvil, pomáháš lidem, kteří se dostali do nesnázi. Že léta poskytuješ zásadní pomoc matkám s malými dětmi, které se dostaly na šikmou plochu a z různých důvodů se uchýlily k drogám. Že usiluješ, aby mládež, která se z téhož důvodu propadla na dno, dostala šanci vyléčit se a mohla začít žít zdravý život. Že občanské sdružení Sananím necháváš za symbolickou cenu užívat již od roku 1995 svou hospodářskou usedlost nedaleko Čimelic. Stejně tak ses angažoval v rekonstrukci dětského tábora občanského sdružení Romodrom v Ratajích u Sázavy, kde Tvoji zásluhou vyrůstají romské děti s vědomím, že nejsou vždy na okraji společnosti. A to se blíže nešířím o schwarzenberské rentě a švýcarské „penzi“, kterou jsi dlouhá léta vyplácel všem svým bývalým zaměstnancům. V padesátých a šedesátých letech to věru byla nějaká pomoc... Škoda, že to nemohou připomenout svým dětem a vnukům. Vím také, že jsi nedopustil, aby Martin Jirous, jeden z největších českých básníků posledních let, žil v nedůstojné a vyřešil jsi jeho svízelnou situaci s bydlením.

Nechci používat příliš velká slova, ale všechno jsou to opravdu velmi šlechetné skutky a já Ti za ně dnes děkuji. Miluji Tě za to, že dáváš lidem nejen prostředky, ale hlavně naději zvednout se ze dna. Věř, je toho mnohem, mnohem víc, co jsem jako myška šedá „vyslídila“. Vím, že Tě překvapí a možná dokonce rozladí moje zvidavost, neboť ses nikdy svými soukromými šlechetnými skutky nechlubil - nedělal to totiž kvůli publicitě. Už tehdy v devadesátém roce na Hradě jsem Tě prokoukla, milý Karle. V mých očích jsi, promiň mi to, tak trochu exot: „Šlechtic partyzánem“. Říká se, že každý dobrý skutek bývá po zásluze potrestán a já jsem toho důkazem. Prostě a jednoduše, jsem to na Tebe všechno „práskla“. Na svoji obhajobu chci říct, že jsem to udělala pro blaho své vlasti a jejich občanů. V Tvém případě totiž vím s určitostí, že o post prezidenta České republiky neusiluješ ve svém vlastním zájmu. Vím, že svou rodnou zemi, která Ti byla dlouhá léta odírána, máš upřímně rád.

Naučila jsem se vážit si lidí, jejichž postoje jsou čitelné. Mění je, pokud je to potřeba, pouze na základě svého zdravého rozumu a přesvědčení. Neintrikuji a nepletichařím. Vážím si osobností, u nichž se mohu podívat do jejich minulosti a být si jistá, že mne jejich jednání nezklame ani v budoucnosti. Důvěřuji pouze takovým lidem, kteří se do funkcí netlačí kvůli poctám či penězům, nýbrž proto, že je jim vlastní pocit zodpovědnosti. A Ty takový jsi. Vím také, že s láskou a respektem budeš ctit odkaz Václava Havla. Jsem si naprosto jistá, že ve světě nás budeš reprezentovat s noblesou, jak jsi to činil doposud.

Řadě lidí je trnem v oku Tvé zdánlivé usínání v okamžicích, kdy se kolem Tebe řeční. Pozastavují se nad formou, uniká jim však podstata. I v tomhle jsi čitelný - když se mluví zpříma a k věci, nikdy nezavíráš oči. To děláš pouze a jen tehdy, když tvé okolí příliš dlouho pustě žvaní...

Přeji Ti co nejméně ospalých dní ve funkci prezidenta České republiky. Věz, že jsi k této roli předurčen svými předky - do vínku Ti totiž dali pomáhat lidem.

Bůh Ti žehnej, milý Karle.



Tvá, Věra Čáslavská

foto © Dalibor Puchta

Inzeruje volební tým Karla Schwarzenberga na přání Věry Čáslavské, která Karlovi dopis zaslala